

Годишна програма за заеднички интереси на етничките заедници

Општина ЧАШКА

Проект: Здружени сили за заеднички интереси

Јануари 2018

Содржина

Вовед.....	3
За општината.....	5
Методологија за изработка за годишната програма.....	8
Приоритети за општина Кичево дефинирани на граѓански форуми.....	10
Дефинирање на проблемите во областите од страна на работните групи.....	10
Анализа на дефинираните проблеми по работни групи	11
Дефинирање на решенија за проблемите по работни групи.....	15
Предлог иницијативи за дефинираните проблеми по работните групи.....	17
Акциски план со активности за 12 месеци.....	22

Вовед

Име на Проектот: „Здружени сили за заеднички интереси“

Финансиран од Европска унија во рамките на ИПА Програмата за поддршка на граѓанското општество и медиуми 2014

Проектот го имплементира: ЦОСВ – Комитет на организациите за волонтерски услуги, во партнерство со ЦГИ Прилеп и Антико Скопје

Локација на имплементација на проектот: 12 мултиетнички општини

Целна група: Локални граѓански организации, формални и неформални групи во заедницата, општински совети, комисии за меѓуетнички односи, локални политички партии/млади членови/жени, месни заедници.

Крајни корисници: Мултиетнички заедници од селектираните општини

- **Генералната цел** на проектот е зајакнување на влијанието на граѓанското општество во промовирање на односите меѓу заедниците, преку развојот на партиципативната демократија.
- **Конкретната цел** на проектот е да се поддржи градењето доверба меѓу заедниците преку поттикнување на заедничките интереси и стимулирање на локални акции во процесот на донесување на одлуки; Зајакнување на капацитетите на локалните ГО за застапување базирано на докази; како и воспоставување на соработка и вмрежување со соодветните донесувачи на одлуки и други засегнати страни.

Проектот се реализира од јануари 2016 - август 2018

Планираните активности се имплементирани во 3(три) главни компоненти:

Компонента 1: Градење на капацитети: Избор на граѓанските организации и партнерства со мултиетнички општини за промовирање на односи меѓу заедниците, каде што во рамките на проектот ќе бидат избрани општини што ќе аплицираат заедно со 12 граѓански организации. За поддршка на организациите ќе бидат организирани обуки за граѓанското општество и општинските работници за застапување засновано на интереси врз основа на преговори, утврдување на факти, анализирање на податоци и истражување, разрешување на конфликти преку кружни процеси и внесување на родова перспектива во идентификација на проблемите. Имплементацијата на активностите ќе резултира со препознавање на важноста за вклучување на граѓанските организации во процесот на донесување на одлуки од страна на јавните институции и владата за подобрување на владеењето.

Компонента 2: Воспоставување на механизми за консултации за идентификација на заедничките интереси во заедницата каде што 12 менторски организации иницираа основање на општинско тело за идентификација на заедничките интереси на заедницата составен од членови од општинскиот совет, политичките партии, комисија за интернетички релации и граѓанско општество. Телото го координираше процесот на идентификација на заедничките потреби и

учествуваше во процесот на изготвување на годишната програма. Потребно беше присуство на поголем аудиториум заради заедничка иднетификација на заедничките интереси, а потоа во втората фаза да се започне процес на подготовка на годишната програма.

Компонента 3: Процесот на градење на доверба меѓу заедниците ќе започне со подготовка и отворање на прв повик за мали грантови за градење на доверба меѓу заедниците избирајќи прво 6 пилот општини, после што ќе следува и втор повик за избор на вторите 6 општини. Повиците ќе бидат развиени врз основа на 12 годишни програми кои ќе бидат креирани во претходната компонента. После изборот на менторски организации ќе следи процес на менторство на имплементирани проекти од 12 менторски организации. Ова ќе резултира со активности на граѓански организации кои се водени од долгорочно планирање на поддршката од локалните власти кон граѓанскиот сектор која е обезбедена на транспарентен фер и не дискриминаторски начин.

Компонента 4: Видливост и промоција преку веб страна, регионални координативни средби низ земјата, истражување за ефективноста на програмата.

Градењето на годишната програма за заеднички интереси е процес кој одговара на реализација на Компонента 2 за проектот.

Оваа програма е наменета за етничките заедници кои живеат на територијата на општина Чашка и предвидува нивно вклучување во општествениот, економскиот, културниот и образовниот процес на ниво на градење на стратегии и приоритети во општината, а во исто време создавање на еден партнерски однос помеѓу заедниците, при што ќе се решат проблеми од заедничко значење.

Во рамките на Компонента 1 – градење на капацитети беше направена селекција на граѓанска организација која оствари соработка со единицата на локалната самоуправа од Чашка – **ОК Златоврв**. Понатаму беше креирано и општинско тело за соработка на проектот со претставници од единицата на локалната самоуправа и беа реализирани 3 обуки за градење на капацитети за ЕЛС и граѓански организации од областите на разрешување на конфликти, анализи засновани на факти и истражување и застапување и лобирање.

Во рамките на Компонента 2 беа реализирани граѓански форуми во заедниците за идентификување на заеднички приоритети во општина Чашка. Овие приоритети беа дефинирани на јавни собири на граѓани – форуми преку дискусија и планирање и на кои се разговараше за приоритетите, проблемите и решенијата со кои граѓаните од различните етнички заедници се сретнуваат.

Особена важност претставува формирањето на општинското тело во рамките на овој проект кое зеде присуство преку своите претставници на форумите и активно учествуваше во работата на групите кои беа креирани како најпотребни во областите на: култура и спорт, образование и туризам.

Секоја од групите беше составена од граѓани, релевантни учесници и претставници од институции кои се тесно поврзани со дефинираната област.

Оваа програма ќе биде предадена на разгледување на Советот на општина Чашка, а во текот на 2018 година да дојде до нејзина реализација.

Експерт при проектот

Талија Петреска

За општината

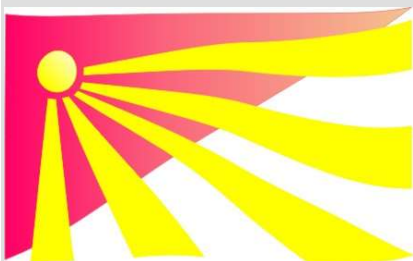
ОПШТИНА ЧАШКА

Општина Чашка е една од локалните самоуправи која спаѓа во Вардарски регион и се наоѓа во централниот дел на Републиката.

Општината зафаќа површина од 825 км² и се вбројува меѓу трите најголеми општини во Македонија. Соседни општини со кои се граничи се од исток со Велес и Градско, од север со Зелениково и Студеничани, од запад со Македонски Брод и Долнени и на јужниот дел со Прилеп и Кавадарци.

На надморска висина од 300 метри, во месноста на Длабок дол, во близина на селото Долно Врановци во Општина Чашка е одбележан центарот на Македонија.

СИМБОЛИ НА ОПШТИНА ЧАШКА

Знаме на Општина Чашка

Грб на Општина Чашка

- Демографија и Етничката застапеност на населението во Општина Чашка е следна:

На територијата на Општина Чашка живеат 7673 жители, од кои мажи 4017 и жени 3656.

Вкупно население според изјаснувањето за националната припадност:

- Македонци 4395
- Албанци 2703
- Турци 391

- Роми -
- Власи 1
- Срби 55
- Бошњаци 67
- Останати 61

Со територијалната поделба во 1996 година Чашка е прогласена за посебна општина која обединувала вкупно 16 населени места. Со новиот закон за територијална поделба од 2005 година кон тогашната територија на општината се приклучени и териториите на поранешните општини Богомила и Извор, па сега општина Чашка брои вкупно 42 населени места.

На територија на општина Чашка се вкупно 42 населени места и тоа : Чашка, Војница, Раковец, Дреново, Отиштино, Бањица, Бусилци, Голозинци, Горно Врановци, Мелница, Лисиче, Ново Село, Крива Круша, Крајници, Еловец, Витанци, Горно Јаболчиште, Долно Јаболчиште, Извор, Долно Врановци, Оморани, Мартолци, Владимовци, Кррино, Попадија, Поменово, Степанци, Смиловци, Стари Град, Богомила, Капиново, Плевење, Бистрица, Теово, Согле, Ореше, Нежилово, Папрадиште, Црешнево, Ораов дол, Габровник, Мокрени.

Инфраструктура:

-Водовод со вода за пиење се обезбедуваат 19 населени места. Водата се обезбедува преку реките Бабуна и Тополка.

-Канализација постои во 6 населени места, а изградена е и пречистителна станица во село Теово.

-Електрична мрежа: Локалниот дистрибутивен систем располага со електрофицирање на сите населени места, без оглед на бројот на жители. Исто така постои уличен систем во сите населени места.

-Патна инфраструктура(регионален пат Р526, Р515 и Р514)

-Железничката пруга Скопје-Битола

ОБРАЗОВАНИЕ

Воспитно образовниот процес на децата во основното образование се одвива во **2 централни основни училишта и 8 подрачни училишта.**

Во општина Чашка постојат две основни училишта:

ОУ Тодор Јанев-Чашка со 5 подрачни училишта во Мелница, Г.Јаболчиште, Д. Јаболчиште и Г. Врановци

ОУ Петре Поп Арсов- Богомила со 4 подрачни училишта во Ореше, Извор, Теово и Согле.

Во склоп на Музејот во Богомила работи и подрачна библиотека која располага со голем број на книги како за деца така и возрасни и стручна литература.

Општинската администрација во Општина Чашка е поделена на 7 (седум) одделенија:

1. Одделение за правни и општи работи;
2. Одделение за финансиски прашања;
3. Одделение за јавни дејности и локален економски развој;
4. Одделение за урбанизам, комунални дејности сообраќај и заштита на животната средина;
5. Одделение за инспекциски надзор – инспекторат;
6. Одделение за управување со човечки ресурси;
7. Одделение за внатрешна ревизија.

Ваквата поделба резултира со квалитетно и навремено решавање на проблемите на населението.

За непречено функционирање на Општина Чашка, во нејзини рамки се формирани 3 (три) посебни тела:

1. Комисија за односи меѓу заедниците;
2. Совет за заштита на потрошувачи;
3. Партиципативно тело од областа на урбанизмот.

Работата на овие тела е регулирана со Статутот на Општина Чашка.

Стратешките документи на општина Чашка се достапни и уредно поставени на веб страната, а за потребите на овој конкретен документ ќе ги наведеме следниве:

- Стратегија за ЛЕР;
- Програми за образование;
- Подстратегија за рурален развој;
- ЛЕАП;
- Стратегија за социјално вклучување;
- Програма за енергетска ефикасност.

Методологија за изработка за годишната програма

Предлог годишната програма за потребите на етничките заедници во рамките на овој проект, е производ на разговори и формирање на работни групи во Општина Чашка, преку реализација граѓанските форуми.

На почетокот од оваа иницијатива беше формирано проектно општинско тело, номинирано од Градоначалникот на општината кое броеше 5(пет) члена.

Оваа комуникација е остварена со поддршка на назначената менторска организација за општина Чашка ОК Златоврв. Претставници од оваа организација учествуваа во процесот на идентификација на групи на граѓани, комуникација со општинското тело и учество на граѓанските форуми.

Граѓанските форуми во општина Чашка беа реализирани по следниов редослед:

17 ноември 2017 – Информативен собир

24 ноември 2017 – втора средба

29 ноември 2017 – трета средба

01 декември 2017 – четврта средба

На првата средба со граѓани – првиот форум беа направени приоритетните области за општината и согласно дефинираната област, со општинското тело беше направена структура за работни групи.

Дефинираните области се следни:

- Образование
- Спорт и Култура и
- Туризам

За секоја од областите, беше формирана работна група која работеше според однапред утврдена методологија која ги вклучи следниве процеси:

- Идентификување на проблеми во областа
- Анализа /дискусија дали утврдениот проблем е веќе опфатен со некаков документ / стратегија во рамките на единицата за локална самоуправа од Кичево
- Дискусија за идентификуваниот проблем, кои целни групи ги опфаќа и дискусија за моќни предлог решенија
- Креирање на иницијативи како одговор на дадените проблеми со временска рамка

Континуитетот на работните групи беше задржан, во текот на форумите, додека структурата на работните групи вклучуваше соодветна корисничка група и релевантна институција. Ваквата структура на форумите овозможи релевантност за приоритетните области и застапеност на етничките заедници.

Општинското тело делегирано за овој проект, даде голема поддршка на процесот за идентификување на заедничките приоритети, и секако релевантност преку идентификување на корисничките групи според области како и институциите на ниво на Општина Чашка. Ваквата поддршка е клучна кога станува збор за реализација на проекти со вклучувачки карактер, каде граѓаните и институциите соработуваат.

Оваа предлог годишна програма, очекуваме да биде разгледана во Советот на Општина Чашка и истата да е разгледана и земена во предвид, при планирање на буџетот за 2019 година. Некои од активностите, можат да се реализираат и тековно, во 2018 година, меѓутоа за поголемите иницијативи каде што е потребна поддршка со ресурси, очекуваме општината и економскиот / бизнис сектор да излезат во пресрет.

Приоритети за општина Чашка дефинирани на граѓански форуми

Дефинирање на проблемите во областите од страна на работните групи

Област	Образование	Туризам	Култура и спорт
Состав на работна група	Претставници од училиштата од територијата на општината, наставници, професори, воспитувачи и ученици	Туристички работници, сопственици на ресторани и мотели, претставници од граѓански организации, претставници од спортски клубови	Граѓански организации, претставници од спортски клубови, млади лица, новинари, претставници од музеј, библиотека и дом на култура
Приоритети дефинирани според проблеми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зголемување на соработката со родителите 2. Уредување на двор (спортски и хортикултура) 3. Осовременување на воспитно образовен процес 4. Подобрување на условите во ученички дом 5. Реконструкција на фискултурна сала во училиштата 6. Набавка на дидактички материјали 7. Набавка на нагледни средства 8. Набавка на книги за училишните 	<ul style="list-style-type: none"> -Набавка на базен и реквизити во дом во с.Богомила -Меѓународен трансфер на знаења и вештини -Публицитет и запознавање на Општина Чашка -Обележување и мапирање на планинарска рута кај Цепени брегови -Активности за постари лица и пензионери -Недоволен број на рекреативни и спортски маршрути -Туристичка понуда и промоција на повеќедневни туристички рути -Одбележување и мапирање на планинарски и велосипедски патеки -Формирање на комисија за 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Обнова на спортски сали и фитнес опрема 2.Непостоење на спортски терени, спортска опрема и помагала 3.Оградување на спортски терени 4.Забавни детски паркови 5.Парк за млади (клупи, летниковци, фонтани) 6.Кино сала 7.Локална библиотека 8.Спортски реквизити (кош, стативи, мрежи, топки) 9.Нема база на информации за културно уметнички и спортски активности

	библиотеки 9. Недостиг на современа дигитална технологија 10. Дотраена санитарија	развој на туризмот -Нема интерес на туристичките агенции да организираат екскурзии -Нема инфо центар- продавница за сувенири -Нема соодветно уредени туристички локалитети -Нема обележани велосипедски, пешачки, планинарски патеки -Нема едукација на месното население -Нема маркетинг брошури- мапи, Веб страна	
--	---	---	--

Анализа на дефинираните проблеми по работни групи

СПОРТ И КУЛТУРА					
Постоечки документи за областа (стратегии, акциски планови, иницијативи и сл.) од ЕЛС; НВО, групи на граѓани	Идентификување на проблемите во областа / групата. (користете метод на бура на идеи)	кои се извори на проблемот	која целна група е засегната со проблемот	Наведете кои проблеми се приоритетни	Дискусија за можни решенија на проблемите со највисок приоритет
програма за развој на образование, спорт, култура, здравство и социјална заштита	1.Обнова на спортски сали и фитнес опрема 2.Непостоење на спортски терени, спортска опрема и помагала	-Недоволно материјални средства за потребните трошоци - Недоволна иницијатива	Граѓани од сите етнички заедници Ученици од 1 до 9 одделение	-Програма за финансирање на активностите од културата и поддршка на здруженија	Нема наведено

- стратегија за социјално вклучување, социјална заштита и намалување на сиромаштијата -локална младинска стратегија	3.Оградување на спортски терени 4.Забавни детски паркови 5.Парк за млади (клупи, летниковци, фонтани) 6.Кино сала 7.Локална библиотека 8.Спортски реквизити (кош, стативи, мрежи, топки) 9.Нема база на информации за културно уметнички и спортски активности	- Мал инфраструктурен простор - Незаинтересираност на надлежните	- Наставниците и родителите - млади лица во општина Чашка	на граѓани на Општина Чашка -Изградба на спортски терени и спортска опрема - фитнес справи - оградување и обнова на спортски терени во с. Богомила, с. Јаболчиште и с. Мелница - парк за млади - кино -сместување на гости, посета на културно историски места, -одредување ТВ која ќе се погрижи за изработка на проектот	
--	--	---	--	---	--

ОБРАЗОВАНИЕ					
Постоечки документи за областа (стратегии,	Идентификување на проблемите во областа / групата. (користете метод на бура на	кои се извори на проблемот	која целна група е засегната со проблемот	Наведете кои проблеми се приоритетни	Дискусија за можни решенија на проблемите со највисок

акциски планови, иницијативи и сл.) од ЕЛС; НВО, групи на раѓани	идеи)				приоритет
-Програма за развој на образование, спорт, култура, здравство и социјална заштита -Локална младинска стратегија	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зголемување на соработката со родителите 2. Уредување на двор (спортски и хортикултура) 3. Осовременување на воспитно образовен процес 4. Подобрување на условите во ученички дом 5. Реконструкција на фискултурна сала во училиштата 6. Набавка на дидактички материјали 7. Набавка на нагледни средства 8. Набавка на книги за училишните библиотеки 9. Недостиг на современа дигитална технологија 10. Дотраена санитарија 	-Просторна оддалеченост - Недоволно материјални средства за материјални трошоци	-Професори, наставници, ученици и родители од сите заедници -200 Ученици од 1 до 9 одделение - 25 Наставници - 15 ученици од албанска националност сместени во ученички дом -воспитувачи -месно население	-примена на ИКТ - зајакнување на тимска работа и истражувачки проекти -интерактивна настава -поттикнување и развивање на критичко мислење -одржување на училишниот дом (опстојување) - реализација на наставата ФЗО -рекреативни активности за месно население	Да се вклучат сите надлежни институции

ТУРИЗАМ

Постоечки документи за областа (стратегии, акциски планови, иницијативи и сл.) од ЕЛС; НВО, групи на граѓани	Идентификување на проблемите во областа / групата. (користете метод на бура на идеи)	кои се извори на проблемот	која целна група е засегната со проблемот	Наведете кои проблеми се приоритетни	Дискусија за можни решенија на проблемите со највисок приоритет
-стратегија за ЛЕР -ЛЕАП животна средина - подстратегија за рурален развој (земјоделство и туризам)	-Набавка на базен и реквизити во дом во с.Богомила -Меѓународен трансфер на знаења и вештини -Публицитет и запознавање на Општина Чашка -Обележување и мапирање на планинарска рута кај Цепени брегови -Активности за постари лица и пензионери -Недоволен број на рекреативни и спортски маршрути -Туристичка понуда и промоција на повеќедневни туристички рути -Обележување и мапирање на планинарски и велосипедски патеки	-Обезбедување на простор - обезбедување развој -Недоволно материјални средства за материјални трошоци	ученици - пензионери - туристи - жители на општина чашка - локално население	-реклама - видео спот -обележување и маркирање на патеки (планинарски и велосипедски) - пензионерски средби и активности -промо материјали	

Дефинирање на решенија за проблемите по работни групи

Спорт и култура

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефиниравте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
<p>-обезбедување на кино сала (кино проектор, столови , платно)</p> <p>- изградба на парк во централното училиште во населба Чашка</p> <p>- набавка на фитнес справи и спортски реквизити во с. Чашка, с. Мелница и с. Јаболчиште</p>	<p>-поставување на столови, платно и кино проектор</p> <p>- поставување на клупи и осветлување, летниковец и фонтана</p> <p>-комплет фитнес справи и спортски реквизити (топки, душеци, кошеви, комплет одбојкарски столбови)</p>	<p>- млади на возраст од 16 до 18 години</p> <p>-ученичка популација од мешан национален состав (македонци , албанци и турци)</p> <p>- воспитно образовен кадар</p> <p>- наставен кадар</p> <p>- месно население</p>	<p>- Општина Чашка</p> <p>- Институции: МОН, МТСП,</p> <p>- Менаџери на фирми, бизнис сектор</p> <p>- Невладини организации</p> <p>- Агенција за млади и спорт</p>	1- 5 месеци

Образование

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефиниравте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
-осовременување на воспитно образовниот процес - подобрување на условите за живот во ученичкиот дом - реконструкција на фискултурна сала во с. Мелница	-набавка на смарт табла - набавка на спортски реквизити - реновирање на санитарни јазли - обновување на интерен мебел во спални, занимални, канцеларии - реконструирање на дотраена фискултурна сала	-ученичка популација од мешан национален состав (македонци , албанци и турци) - потенцијална популација ученици од с. Горно Јаболчиште - воспитно образовен кадар - ученици сместени во ученички дом - воспитувачи - ученици од с. Мелница - наставен кадар - месно население	<ul style="list-style-type: none"> - Општина Чашка - Институции: МОН, МТСП, Влада - Инспекторат - Менаџери на фирми, бизнис сектор - Невладини организации 	До крај на Август 2018

Туризам

Наведете ги приоритетните проблеми кои ги дефинирајте на 2 средба	Дефинирајте решение (во форма на цел) за секој од наведените проблеми.	Наведете ја целната група со која решението е опфатено	Наведете ја институцијата со која треба да работите на решението	Наведете временска рамка за решение на проблемот
-набавка на реквизити за спортска сала - пензионерски средби и активности - маркирање на планинарски и велосипедски патеки	-набавка на спортски реквизити за : кошарка, тенис, гимнастика и осовременување на спортски објекти - реконструкција на сала за пензионерски средби и набавка на ентериер - набавка , изработка на патокази и информативни табли - поставување на огради на опасни места	-ученици и пензионери - млади - туристи - планинари - велосипедисти - рекреативци	- Општина Чашка - Институции: Влада - Менаџери на фирми, бизнис сектор - Невладини организации - Агенција за млади и спорт	5 до 6 месеци

Предлог иницијативи за дефинираните проблеми по работните групи

Спорт и култура

Дефинирање на проблемот: Недостаток на спортски реквизити и урбана опрема

Решение: Набавка на комплекти (кош конструкции, фитнес справи, одбојкарски столбови со мрежи), спортска опрема(топки, душеци, гимнастички справи), урбана опрема(клупи, летниковци), детски реквизити

А) Кој е одговорен за дефинираното прашање (Институција, Граѓанска организација, ЕЛС / Оддел и сл.)	ЕЛС Чашка, Агенција за млади и спорт, Училишта, Здруженија на граѓани	Група вредиТ да си од
Б) Кои се заинтересираните страни кои треба да бидат вклучени во	Ученици, младинци, наставен кадар, родители, локално население	Членови на групата

процесот на решавање на проблемот (Кој е засегнат со проблемот)		сите граѓани
В) Која временска рамка ни е потребна за решавање на проблемот (време во месеци или година/и)	3-6 месеци	Септември/Октомври
Г) Кои чекори треба да ги преземеме за да се адресира проблемот (Активности / акции ко треба да се преземат)	Избор на изведувачи-понудувачи, набавка и изработка на опрема, поставување на опремата на потребни места, организирање на турнири, изградба на мала фонтана, поплочување и хортикултурно уредување на парковските површини, обезбедување на просторија за кино сала и набавка на кино-прожектор и платно	Контакти со национални медиуми, видео, фото
Д) Кои ни се индикаторите за успех (Конкретни резултати кои ги предвидуваме – квалитативно или квантитативно)	Формирање на спортски клубови, формирање на лига-систем, подобрување на физичкиот развој, понуда за културно-забавен живот за младите	Огромна посетеност на настани
Ѓ) Како ќе го мериме успехот (Алатки: набљудување, посети, интервјуа и сл.)	организирање на натпревари со поголем број на учесници, медиумско претставување, свечено отворање, наоѓање на спонзори од бизнис сектор	Промоција и број на репортажи
Е) Кои се научените лекции од процесот	Заедничко решавање на проблемот, партнерство и соработка со јавен, приватен и граѓански сектор	Како можат сите етнички групи да се вклучат

Образование

Дефинирање на проблемот: Осовременување на образовниот процес и подобрување на условите за престој во ученички дом

Решение: Набавка на „СМАРТ-табла“, опрема, дидактички материјал, мебел за ученички дом, реновирање на санитарни јазли

А) Кој е одговорен за дефинираното прашање (Институција, Граѓанска организација, ЕЛС / Оддел и сл.)	Основно училиште Тодор Јанев Чашка, ЕЛС, Здруженија на граѓани	Професори, родители
Б) Кои се заинтересираните страни кои треба да бидат вклучени во процесот на решавање на проблемот (Кој е засегнат со проблемот)	Ученици, наставно-воспитен кадар, родители, ЕЛС	Училиштата, ученици
В) Која временска рамка ни е потребна за решавање на проблемот	Учебна 2017/2018 година	3 месеци

(време во месеци или година/и)		
Г) Кои чекори треба да ги преземеме за да се адресира проблемот (Активности / акции ко треба да се превземат)	Решение-одлука од Совет на Општина Чашка, Училишен одбор, Совет на родители, запознавање на наставнички совет, контакти со МОН, избор на НВО, избирање на изведувачи-понудувачи	Да се актуелизира про
Д) Кои ни се индикаторите за успех (Конкретни резултати кои ги предвидуваме – квалитативно или квантитативно)	Подобрен воспитно-образовен процес и квалитет на престој во ученичкиот дом	Нови реновирани сан
Ѓ) Како ќе го мериме успехот (Алатки: набљудување, посети, интервјуа и сл.)	Состаноци, контакти, посета на часови, размена на искуства, мултикултурна соработка, прашалници, интервјуа	Набљудување, статис
Е) Кои се научените лекции од процесот	Алтернативни извори за финансирање на проект, Поддршка на образованието	Детектиран проблем-

Туризам

Дефинирање на проблемот: Креирање на туристичка понуда за алтернативен туризам

Решение: Маркирање на планинарски, треил и велосипедски патеки

А) Кој е одговорен за дефинираното прашање (Институција, Граѓанска организација, ЕЛС / Оддел и сл.)	ЕЛС Чашка, Агенција за млади и спорт, Здруженија на граѓани, спортски клубови, еколошки друштва	Комисија за туристич
Б) Кои се заинтересираните страни кои треба да бидат вклучени во процесот на решавање на проблемот (Кој е засегнат со проблемот)	Општина Чашка, Агенција за млади и спорт, локално население, Тур-оператори	Институции, клубови, заинтересирани за тем
В) Која временска рамка ни е потребна за решавање на проблемот (време во месеци или година/и)	6 месеци	една година

Г) Кои чекори треба да ги преземеме за да се адресира проблемот (Активности / акции ко треба да се превземат)	Ангажирање на експерти и професионалци од оваа област, избирање на изведувачи-понудувачи, набавка и изработка на патокази и информативни табли, поставување огради и мостови на потребни места, печатење на флаери и изработка на интернет-понуда	Спроведување на терестинации и атракционен план, поставување на искуствен ЛЕР, изготвување на
Д) Кои ни се индикаторите за успех (Конкретни резултати кои ги предвидуваме – квалитативно или квантитативно)	Зголемен број на алтернативни туристи, Развој и зголемен обем на работа на мали локални бизниси(маркети, ресторани, сместувачки капацитети, дегустација на локални производи), зголемен број на посетители	Број на Обучени членови на документ за развој на
Ѓ) Како ќе го мериме успехот (Алатки: набљудување, посети, интервјуа и сл.)	организирање на препознатливи настани: фестивали, натпревари, викенд тури, размена на искуства, мултикултурна соработка, создавање на здрави навики кај младите, љубов кон природата и здравиот начин на живот	промоција на општин
Е) Кои се научените лекции од процесот	Тимска работа, решавање проблеми-изнајдување решенија	Вклученост на сите р

Акциски план со активности за 12 месеци

Област	Култура и спорт
Цел	Набавка на комплекти (кош конструкции, фитнес справи, одбојкарски столбови со мрежи), спортска опрема(топки, душеци, гимнастички справи), урбана опрема(клупи, летниковци), детски реквизити
Активности	<ol style="list-style-type: none"> 1.Повик и вклучување на претставници од различни заедници и одржување на информативни состаноци 2.Избор на изведувачи-понудувачи, набавка и изработка на опрема 3.Поставување на опремата на потребни места 4.Организирање на турнири 5.Изградба на мала фонтана, поплочување и хортикултурно уредување на парковските површини 6.Обезбедување на просторија за кино сала и набавка на кино-прожектор и платно 7.Планирање на меѓуетнички активности 8.Остварување на контакти со национални ТВ
Целна група	Членови од сите етнички заедници, институции, млади лица, НВО и сите граѓани
Временски период	До крај на 2018 година
Финансии	ЕЛС Чашка Донатори Министерство за култура и спорт Граѓански организации кои работат во полето на култура и спорт

Област	Образование
Цел	Набавка на „СМАРТ-табла“, опрема, дидактички материјал, мебел за ученички дом, реновирање на санитарни јазли
Активности	<ul style="list-style-type: none"> -набавка на смарт табла - набавка на спортски реквизити - обновување на интерен мебел во спални, занимални, канцеларии - реконструирање на дотраена фискултурна сала -планирање и активности за реконструктивни зафати во општинските училишта -едукација и активности на ученици од различни класови и вклучување на родители во кампања за здравствено заштитени ученици промоција на здравје и здравствена заштита во заедницата преку печатен материјал

	-креирање на програми во рамките на училиштето за санација на санитарните јазли
Целна група	ученичка популација од мешан национален состав (македонци , албанци и турци), воспитно образовен кадар, ученици сместени во ученички дом, воспитувачи, наставен кадар,месно население
Временски период	Учебна 2018/2019 година
Финансии	ЕЛС Чашка Донатори Министерство за образование Граѓански организации кои работат во полето на образование

Област	Туризам
Цел	Маркирање на планинарски, треил и велосипедски патеки, организирање активности за развој на туризмот
Активности	<ul style="list-style-type: none"> -Спроведување на територијална посета на потенцијални туристички дестинации и атракции, -Дводневен семинар на кој ќе се изготви туристички акционен план, -Ангажирање на експерти и професионалци од оваа област, -Избирање на изведувачи-понудувачи за набавка и изработка на патокази и информативни табли, поставување огради и мостови на потребни места, -Посета на уреден туристички локалитет заради стекнување на искуство, - Средба со Градоначалникот и раководителот на ЛЕР, -Изготвување на брошури за промоција на туристички локалитети во Општина Чашка, -Промоција на видео спот за туристичка понуда на Општина Чашка
Целна група	Институции, клубови, граѓански организации и сите граѓани
Временски период	12 месеци
Финансии	Буџет на ЕЛС Чашка, Министерство за култура, проекти на невладиниот сектор и различни донатори

